

SENDİKALAR NASIL KURTULUR?

Aydınlık Gazetesi, 1 Haziran 2015

Yıldırım Koç

Türkiye'nin yaşadığı ekonomik kriz derinleştikçe ve AKP zayıfladıkça, sendikacılık hareketi de kriz yaşıyor.

Krizin olmadığı veya işyerlerine yeterince yansımadağı durumlarda, işçilerin çalışma koşulları kötüleşmiyor ve ücretleri düşmüyorsa, işçiler sendikacılık hareketini sorgulamaz. Böyle durumlarda, işçinin küçük (fakat kendisi için önemli) sorunlarını çözen sendikacı, "İYİ SENDİKACI"dır.

İşçinin hastasına doktor bulan, işçinin cenazesini sendikanın ambulansıyla memleketine gönderen, işçinin oğluna yurt ayarlayan, işçinin kızının düğününde bir altın takan, işçiyi içmeye götüren, genel kurula gelen delegelere güzel bir çanta dağıtıp onları lüks bir otelde ağırlayan ve ayrıca ceplerine "harcırah" koyan sendikacı, "İYİ SENDİKACI"dır.

SORUNLAR SORGULATIR

Ancak sorunlar ortaya çıktığında, sendikacı ve hatta sendika hedef olur.

İnsanlar, giderek derinleşen sorunlarının çözümünde sendikalardan yarar sağlayamazsa, yalnızca sendikacıya değil, sendikaya da tepki duyar. Buradaki tehlike, sendikaya duyulan tepkinin, örgütlülüğe bir tepki biçimine dönüşmesidir. Bu örgütlülüğün biçimi tartışılabilir.

13 Mayıs 2014 günü Soma'da Eynez Ocağı'nda yaşanan büyük kazadan sonra, Türkiye Maden İş Sendikası'nın Soma'daki şubesi işçiler tarafından basıldı. Şube yöneticileri, sözlü olarak görevlerinden istifa ettiklerini ilan ettiler. Ancak sonra, iddiaya göre, patronların istedikleri kişiler sendikanın şube yönetiminde kaldı ve daha sonra da genel merkeze seçildi.

Bu işyerinde sendikacıya da, sendikaya da güven kalır mı?

Türk Metal'in durumu da ortada. Türk Metal, derinleşen kriz koşullarında, hak almak için MESS ve işyerlerindeki patronlar karşısında tavır alabilir mi? Tavır almaya kalksa, kim inanır? Hangi işçi Türk Metal'in çağrısını ciddiye alır ve uyar?

Hele 2012 yılı sonunda yürürlüğe giren Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunundaki bazı maddeler dikkate alındığında, sendikalara güven kalır mı?

Bu kanuna göre, sendika genel kurulu, şube kapatma ve birleştirme yetkisini genel merkez yönetim kuruluna devredebiliyor. Eskiden böyle bir uygulama yasaktı. Şimdi mümkün.

Bunun anlamı, sendikalarda örgüt içi demokrasiye çok ciddi bir darbe indirilmesi. Sendika yönetimini eleştiren şube yönetimi yerinde kalamayacak.

Bu tür düzenlemeler, derinleşen ekonomik kriz koşullarında sendikacılığın krizini daha da derinleştirecek.

SENDİKALAR NASIL KURTARILIR?

Sendikacılık bir meslek ve nimet kaptan çıkarmalıdır. Sendikacıların aylık ücretleri ve dört yılda bir aldıkları hizmet ödenekleri üyelere açıklanmalıdır. Sendikacıların aylık net gelirleri, işkolundaki en yüksek işçi ücretini aşmamalıdır. Yüzbinlerce lirayı bulan kanundışı hizmet ödenekleri, kanunun emrettiği gibi, kıdem tazminatı tavanını aşmamalıdır. Sendikacıların lüks arabaları, onbinlerce ve hatta yüzbinlerce lira harcanan "makam odaları" değiştirilmelidir.

Sendikaların lüks otelleri satılmalı veya yalnızca işçilere hizmet verecek biçime sokulmalıdır.

Sendikacıların ve birinci dereceden yakınlarının göreve geldiklerindeki malvarlıkları ile her yılın sonundaki mal varlıkları kamuoyuna açıklanmalıdır.

Sendikalarda delege seçimleri ve genel kurullar demokratik bir biçimde yapılmalı, muhalefetin ezilmesine olanak sağlayan düzenlemeler kaldırılmalıdır.

Sendikalar, üyelerinden alacakları ve sınıf dayanışmasıyla geliştirecekleri güçle, sermayedar sınıf ve AKP karşısında açık tavır almalıdır.

Güvenin yolu bunlardan geçiyor.

Yoksa çöken ekonomi ve AKP, sendikaları da çökertir.